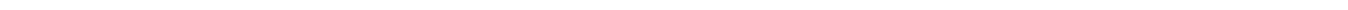

Syyskuun osavuosisikatsaus

1TA20 Perhe- ja vammaispalvelut

1TA20 Perhe- ja vammaispalvelut

Toiminta

Perhe- ja vammaispalveluiden palvelutuotannossa on edelleen jatkettu palvelutuotannon hyvinvointialueelle siirtymiseen liittyvien asioiden haltuunottoa, ja painopiste työskentelyssä on ollut palvelutuotannon turvaamisessa. Toiminnan haltuun ottamisessa on hyödynnetty hyvinvointialueen valmistelussa olleiden työryhmien työtä, alueella olevia toimintamalleja ja -käytäntöjä sekä hanketyötä. Uudistuksen tuomien muutoksien ja organisoitumiseen liittyvien kokonaisuuksien haltuun ottaminen jatkuu edelleen.

Palvelutuotannon ja sen hallinnollinen organisoituminen kolmelle sote-palveluiden toimialueelle vaatii toiminnan suunnitteluun ja seurantaan liittyvien rakenteiden luomista yhteisen vuoropuhelun ja palvelutuotannon integraatiotarpeiden seuraamisen mahdollistamiseksi ja näitä rakenteita on muodostettu palvelutuotannossa. Yhteisenä tavoitteena on sovittaa yhteen asiakkaan tarpeita vastaavat palvelukokonaisuudet ja -ketjut.

Perhe- ja vammaispalveluiden organisoituminen palvelualueisiin ja -palveluyksiköihin sekä toimintayksiköihin on toteutunut onnistuneesti. Haasteita on tuonut johtamisrakenteen keskeneräisyys ja lähiesihenkilöiden puuttuminen palvelutuotannosta, viimeiset lähiesihenkilöt ovat aloittaneet työskentelyn syksyllä. Lisäksi hallinnollisen työn tuen vajeet sekä tietojohdamisen työkalujen keskeneräisyys, niin talouden kuin toiminnankin osalta, ovat vaatineet runsaasti selvittelytyötä ja tuoneet ylimääräisiä haasteita ratkaistavaksi, mikä on kuormittanut organisaation eri tasoja perhe- ja vammaispalveluissa. Sosiaalihuollon kolmesta asiakastietojärjestelmästä tuotettavan seurantatiedon raami on luotu perhepalveluihin ja tiedon muodostaminen on käynnistynyt.

Lisäksi perhe- ja vammaispalveluissa merkittävät haasteet liittyvät henkilöresursseihin, mikä on vaikeuttanut palvelutuotannon järjestämistä sekä kasvattanut ostopalveluja. Henkilöstön saatavuusongelmat koskevat kaikkia ammattiryhmiä. Huomion arvoista on, että kaikilta osin henkilöstöressurssien vajausta ei ole mahdollista edes yrittää paikata käyttämällä ostopalveluja, koska lainsäädäntö ei sitä mahdollista. Palvelutuotannossa on tapahtunut määräaikojen ylittymisiä johtuen resurssivajeista, mutta valtaosin palvelut on pystytty järjestämään säädettyjen määräaikojen puitteissa. Lain määrittämää henkilöstömitoitusta ei kaikilta osin täytetä perhe- ja vammaispalveluissa.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Perhe- ja vammaispalveluiden talousarvio on tehty yleisellä tasolla, mikä vaikeuttaa talouden seuranta ja arviointia. Toimintatuotoissa on edelleen viivästymistä. Maksutuottoja on kertynyt erityisesti touko-kesäkuusta alkaen, vaikka asiakaslaskutus ei ole vieläkaan ajan tasalla. Myyntituottojen kertymä on alhaisella tasolla. Valmistelussa on sopimukset toisten hyvinvointialueiden kanssa, jotta korvauksia hyvinvointialueilta voidaan laskuttaa. Tässä vaiheessa myyntituottojen osalta ei ole mahdollista arvioida sen toteumaa.

Toimintamenoissa henkilöstökuluista on puuttunut Vaalijalalta siirtyneiden henkilöstön palkkakustannukset. Elokuussa voimaan tulleen opiskeluhuollon psykologien henkilöstömitoituksen toimeenpanoon ei myöskään ole talousarvion henkilöstömenoissa varauduttu. Palveluiden ostojen kokonaisuutta on haastavaa arvioida, sillä palvelunostoista puuttuu erityisesti Etelä-Savon hyvinvointialueen laskut vammaisten asumispalveluiden osalta kokonaan ja laitoshoidon osalta heinä-syyskuulta. Syyskuun toteumassa on Etelä-Savon laskuttamat Vaalijalan ostot tammi-kesäkuulta ja muutkin asiakaspalveluostot pääosin vain kahdeksalta kuukaudelta, minkä perusteella vammaispalveluiden palvelujen ostoihin näyttää muodostuvan ylitystä 17,8 M€. Perhepalveluissa henkilöstön heikon

rekrytointitilanteen vuoksi ostopalveluina on järjestetty etenkin lasten psykologisia tutkimuksia sekä opiskeluhoillon psykologipalveluja. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden määrärahat puuttuvat Vaalijalasta siirtyneiden yksiköiden osalta. Toimialalle ei ole varattu määrärahaa omaishoidon tukeen, minkä vuoksi avustusten arvioidaan ylittyvän noin 5 M€. Muutoin olennaisia poikkeamia ensimmäisen yhdeksän kuukauden osalta ei ole todettavissa. Lastensuojelussa ei perheille annettaviin avustuksiin ole talousarviossa tehty riittävää varausta.

PERHE- JA VAMMAISPALVELUT SITOVAT TAVOITTEET, 1000 euroa

	TA2023 te	Tot. 9/2023 te	Tot.%
Toimintatuotot	9 608	6 510	67,8 %
Toimintakulut	-157 359	-149 328	94,9 %
Toimintakate	-147 751	-142 818	96,7 %

Sitovat tavoitteet ovat ulkoisia tuottoja ja kuluja.

Perhe- ja vammaispalvelut/Mittarit

Organisaatiotaso	Mittari	Tavoite 2023	Toteuma 9/2023
1TA20 Perhe- ja vammaispalvelut	Muistutusten/kanteluiden määrä	120	79
1PL2170 Lastensuojelupalvelut	Systeeminen lastensuojelu, tiimitoimintamalli käytössä kaikissa viidessä lastensuojelun alueellisessa toimintayksikössä	4/5, 80 % peitto	3/5
1PL2170 Lastensuojelupalvelut	Lastensuojelun palveluissa olevista lapsista kodin ulkopuolisessa sijoituksessa olevat lapset	aleneva	38 %
1PL2170 Lastensuojelupalvelut	Lastensuojelun sosiaalityössä vakinaisesti täytetyt virat	90 %	74 %
1PL2122 Neuvolapalvelut	Lapset puheeksi menetelmäkoulutuksen käyneet terveydenhoitajat lastenneuvolassa, 4-vuotiaiden tarkastuksessa menetelmän käyttö	50/100, 50 %	30,6 % koulutuksen käyneitä työntekijöitä siirtynyt toisiin tehtäviin
1PL2157 Psykososiaalinen opiskeluhoolto	IPC-menetelmäkoulutuksen käyneet työntekijät (Interpersonal counselling) 13–18-vuotiaiden kanssa työskentelevistä työntekijöistä	100/200, 50 %	15 %
1PA220 Vammaispalvelut	RAI-toimintakykyarvioiden määrä vammaispalveluissa	kasvava	+ 4 %
1PY2201 Vammaisten asumispalvelut	Vammaisten tuetun ja yhteisöllisen asumispalvelun asiakkaat	kasvava	Ennallaan
1PY2201 Vammaisten asumispalvelut	Vammaisten ympärivuorokautisen asumispalvelun asiakkaat	aleneva	Ennallaan
1PY2201 Vammaisten asumispalvelut	Vammaisten laitoshoidon ja -kuntoutuksen hoitopäivät	aleneva	Ennallaan
1PY2230 Vammaisten avopalvelut	Virtuaalisen päivätoiminnan asiakkaat	kasvava	Ennallaan